

ESTUL ROMÂNIEI

Ziar cotidian independent Românesc în Oradea-Mare.

REDACTIA și ADMINISTRATIA :
Căminul Francisc Deák No. 2.
Telefon 10-02.

Director-Fondator : ȘTEFAN MĂRCUȘ.

ABONAMENTE :

Pe un an 450 Lei
Pe trei luni 120 Lei
Pe una lună 45 Lei

RĂVAȘ

Lloyd George ex-premier al Angliei
văză fără cruțare situația internă din
Anglia. Situația lui în opoziție este mai
slabă, decât era la conducere. Curente
care le-ar cunoaște mai bine decât el?
Revoluția capitalismului, scoate la su-
față elemente, — cari pun pe gânduri
pe întreaga. O zăpăceală generală
se vede, ideea democrației predomină
și se afirmă. Din această frecare trebuie să
născă doctrinele sănătoase cari
sunt baza nouă de existență a popoa-

lului. Cristalizarea se va face, numai prin
purificarea elementelor hibride, a paraziților
și a rășii omenestii.

Lumea întreagă luptă cu idei nouă.
Se deschid orizonturi create de norme
noi ale naturii și de spiritele hibride
ale timpurilor lipsite de demnitate națională.
Lumea pentru existență a îndemnat și po-
te să-și fixeze puncte de consolidare
economico-politico-socială, la cari înainte cu
zeci de ani nici cei mai încarnați revo-
lucionari nu au cutezat a se gândi. S'a
vădit că puterea se exprimă prin ele-
mentele forțelor proprii. A schimba o re-
ală poate numai un popor vânos în cadrele
naționale. Peste aceste cadre s'a surpat
cadrele vechi, — formațiuni de stat, — despre
care lumea întreagă a crezut că vor fi
câteva ziduri puternice de rezistență și ex-
istență.

De ce atunci nervozitatea perseve-
ră de peste frontieră, când spre noi, când
de celelalte formațiuni de stat. Incidentele
de frontieră sunt expresiunea spiritului ge-
neral care domnește, — dar care trebuie
să se calmeze!

Noi și Voi aceleași definiții, cari le
dă în fiecare colț de Țară. Noi din ve-
stigiul regat și voi din Ardeal, Bucovina-Ba-
raba, au ajuns noțiuni de separatism ne-
născut. Oricât luptă contra lor, te ade-
rește pe tot locul. Ți le bat în cap în
viața politică, te pomenesc cu ele în viața
civilă, să introducă și la manifestațiile pu-
blice. Când vorbim de unitate sufletească,
te gândim mai ales la unitatea etnică
care trebuie să o reprezentăm. Invățăturile
sunt și dela noi și dela voi. Toate,
de la ei! Convingerea aceasta trebuie
să reprezinte mai mult ca oricine condu-
torii intelectuali ai Neamului. Ei au îndă-
ră și față de viitorul Țării.

Moravuri bune și rele găsești în tot
locul! Viața unui popor este determinată
prin ele. Elementul românesc, îngăduitor a
priceput și pricepe respectul libertăților
omenești. De aceea ne miră, că conaționali
noștri nu văd lucrurile în prisma reali-
tății. Dacă neîndestularea provoacă uneori
o critică a stărilor, schimbarea acelora în
bine se face prin înțelegere. A constata
faptele bune pe lângă înșirarea neajunsu-
rilor înseamnă a produce, — dar aceea ce
fac confrății noștri maghiari prin înșirarea
nemulțumirilor, fără a constata și aceea ce
este bine și just, invoacă nedumeriri față
de sinceritatea lor.

Crâmpee

Cu ocaziunea vizitei scriitorilor români în Oradea-
Mare, teatrul maghiar a avut în repertoriu o operetă in-
vechită într-o reprezentație cât se poate de slabă.

La Satu-Mare Directorul maghiar a luat în repertoriu,
tot din această ocaziune, „Prometeu” de d. Victor
Eftimiu. Rolul principal a fost deținut de d. artist Taray.

Ungaria se crede prea cultă și de aceea a desființat
16 licee. Problema nu este însă atât de simplă și
s'ar putea să fie și un act cuminte în această măsură.
Proletariatul intelectual nu trebuie să copleșească prea
mult proletariatul muncii fizice. Chestiunea este însă ar-
zătoare nu numai în Ungaria, ci și în alte țări.

Granița româno-maghiară a fost fixată pe hartă
și urmează ca la 16 Aprilie o comisie compusă din ge-
neralul francez Meunier, general Dumitrescu și d. Grecy
din partea Ungariei să fixeze și pe teren această graniță.
Până atunci e bine să ne îngrijim noi de-a trage o puter-
nică graniță sufletească, mai sigură decât semnele de pe
hartă sau de pe pământ.

Vasile Alexandri și Maxim Gorkij. Ziarul „Patria”
ne aduce știrea că marele scriitor rus se ocupă de a-
proape de scriitorii români Eminescu, Coșbuc, Caragiale.
În ultimul timp Gorkij se interesează în special de bor-
dul dela Mircești. E măgulitor pentru noi, dar ar fi și
mai măgulitor dacă cei de sus s'ar gândi la înființare de
bibliotecă aici la graniță, spre a se da posibilitatea biet-
ilor săteni să-și cunoască pe marii meșteri ai artei lor. S'ar
trezi mândria națională și s'ar întări sufletul românesc.

Moartea bolșevicilor. Până acum Lenin a murit
de câteva ori și se crede că trăește. Acum se anunță
otrăvirea lui Troțki, desigur pentru a fi desmințite mâine.
Se vede că așa mor bolșevicii; sunt originali și în a muri.

Funcționarii și greva

Din Gazetele din Capitală și din spusele
multor participanți la Congresul Funcționa-
rilor ce s'a ținut la 22 Aprilie 1923 în București
putem constata, că greva funcționarilor, care ar
fi avut caracter demonstrativ pe lângă amelio-
rarea sorții sale în lipsa de organizație, a eșuat.

Congresistii în număr frumos însă fără
privire la slaba organizație, au declarat greva
generală, deși nu s'a aderat din partea tuturor
oficiilor și autorităților din țară. Micii funcționari
în urma amenințărilor șefilor lor deși s'au pus
în grevă, la câteva ore după somare au reintrat
în serviciu.

Șefii conducători ai Congresului au fost
depuși la închisoarea Văcărești în frunte cu pre-
ședintele asociațiunii funcționarilor Dl Schina.

Scriitorii români în Oradea-Mare

Li așteptam de mult cu toată dragostea fră-
țească. A fost pentru noi o zi de sărbătoare când
muza românismului s'a coborât în orașul nostru.
În gară muzica militară și dragostea numerosului
public i-a primit, i-a îmbrățișat, și li s'a spus cu
vintele de bunăvenire. Dl Primar Bucico a vorbit
în numele orașului, Dl Dr. Munteanu în numele
„Astreii”, iar Dl George Bota în numele „Celor Trei
Crișuri”. Comitetul intelectualilor din Oradea hotărâ-
răse din vreme găzduirea și tot programul de
petrecere la noi a distinșilor oaspeți.

S'au făcut greșeli și cerem ertare celor ce au
avut de suferit. Asemenea greșeli se vor mai repeta
atâta vreme cât nu se va încredința fiecareia rolul
potrivit puterilor și capacității sale. Scriitorii au
avut prilejul să vadă și la noi ca și aiurea aceea
am dori să nu se mai vadă. Cei chemați să nu
fie sacrificați intereselor mărunte ale acelor neche-
mați. Tot răul este spre bine și credem că scrii-
torii ne-au înțeles.

Duminecă după amiază la teatrul Regina
Maria am ascultat cântecul ales al frumosului
nostru grai. Cântecul executat de către școlile
normale de băieți și fete sub conducerea Dlui Strat
au deschis șezătoarea, făcând să vibreze aer ro-
mânesc; era pregătirea de primire a cântăreților
neamului.

Cuvântarea plină de suflet a inimosului vor-
bitor Ștefan Mărcuș a ridicat și mai mult sufletul
săleii. Au urmat apoi pe rând meșterii condeiului
și ai lirei. Directorul general al artelor Dl I. Mi-
nulescu în accente poetice mulțumește Orădanilor
pentru însuflețita primire. Mircea Radulescu, poe-
tul eroilor noștri încălzește sala cu versuri mărețe
și pline de avânt și profeție, Victor Eftimiu poe-
tul poveștilor cu smei și cu Feți Frumoși cu multă
iscusință ne face să asistăm la lupta cu Smeul.

Dr. Eugeniu Speranță face să vibreze pe o
liră domoală zvonuri din necunoscut. Iar Al. Ca-
zaban ne poartă cu humorul său prin Vaslui la
Travlată; iar într-o schiță maestră ne descrie nuanțe
sufletești interesante.

În partea a doua Zaharia Bărsan, poet și
artist, farmecă și fură sala cu mlădiosul său viers
și glas. George Bota, fiind Orădan' a ținut
versurile sale satirice, să tragă un duș, de
care cei de față se simțeau satisfăcuți par'că,

Liviu Rebreanu, adâncul romancier a citit ca-
tena din frumoasele-i pagini; păcat că zgomotul
din sală nu au îngăduit să-l ascultăm cum am fi
vrut Alfred Moșoiu, gingaș și duios, ne-a spus
Tatăl nostru și ne-a făcut să asistăm la
înnul florilor înălțat Celui Atot Puternic.

Ion Agârbiceanu, cu glas de arhangel a
rupt Vulturii din nori și ne-a purtat în vremuri
de slăvire, de zămislire a libertății neamului nostru.
Ion Minulescu, de astă dată ca poet, cu glas de
cântăreț din visuri ne-a cântat glasul morilor ce
macină romanța zilelor de mâine. Păcat că gre-
șeala D-lui Consilier cultural, l-a silit pe D.
Minulescu să scape un cuvânt care știm că nu
eșea din sufletul poetului, ci din gura omului.
Și aici, nu numai în regat, ascultăm când se ci-
tește. Erau însă copii mici pe care D. Dejeu a
crezut să-i aducă la o șezătoare literară. Armonia
șezătorii însă era prea puternică spre a nu înă-
buși greșelile oamenilor. Corurile școlilor nor-
male, tot atât de măestrit, au încheiat această
divină serbare.

Mulțumirea noastră nu credem că va putea plăti darul pe care ni l-au făcut scriitorii.

S'a luat, în ultimul moment, o masă comună cu scriitorii ziaristi unguri, cu care ocazie s'a întărit convingerea că, numai prin ce avem mai înalt ne vom putea înțelege. La masă a vorbit în numele ziaristilor unguri Dl. Katona în românește.

Ținem să remarcăm gestul frumos al elitei Orădene, care prin ceaiul dansant dela prefectură a ținut să dovedească scriitorilor că ori când vor veni aici, dragostea noastră o vor găsi-o.

D-nii Catana, Ștefan Mărcuș, Bota, familia Zigre, reprezentanții garnizoanei au contribuit mult ca să reușească această serbare.

La plecare, a făcut plăcută impresie prezența elevilor din cursul superior al școlii normale și care mâine vor fi învățători. Seneca.

Reorganizarea teatrelor

Ancheta Ministerului Cultelor și Artelor

Munca depusă și de noi pentru consolidarea culturală teatrală din noile teritorii, a îndemnat Ministerul Cultelor și Artelor a convoca pe ziua din 2 Mai cor. o anchetă la Minister.

Se va dezbate în legătură cu reorganizarea teatrelor, și acțiunea de propagandă artistică și națională, prin mijlocul teatrului. Ministerul dorind a cunoaște avizul competent al tuturor factorilor chemați a-și spune cuvântul, a avizat pe d. Ștefan Mărcuș fost prefect de poliție — artist cunoscut la noi, președintele comisiei teatrală din Oradea-Mare să ia parte la desbaterile asupra principiilor conducătoare și punctele esențiale ce formează obiectul acestei importante probleme pentru toți.

D-l Mărcuș cunoaște din vremuri de pace îndestul problemele teatrale ardente. Cu obiectivitatea cu care a tratat și în coloanele ziarului nostru chestiunile teatrale, va conlucra la această muncă apărând interesele noastre culturale naționale, dar precizând și punctele de vedere prin cari va trebui să fie asigurată dezvoltarea culturală liniștită a conaționalilor noștri de limba germană și maghiară îndosebi.

Cu aceasta ocaziune d. Mărcuș va depune un memoriu privitor la reorganizarea Direcțiunii Generale a Teatrelor, a Operei române din Cluj, a taxelor de lux, a concesiunilor, a organizațiilor Asociațiunii actorilor și directorilor, și va face propuneri concrete, pentru ca cultura românească să fie la adăpost și cultura universală să câștige un nou element de propășire.

În ce privește Oradea-Mare va insista ca, pe stagiunea anului viitor o trupă combinată româno-maghiară să primească subvenția Statului.

Cuvânt de binevenire

rostit la Matineul literar a scriitorilor Români organizat în Teatrul „Regina Maria“ din Oradea-Mare la 22 Aprilie 1923.

Doamnelor și Domnilor:

Să părăsim pe câteva momente aceea ce este lumesc între noi, să ne ridicăm gândurile și să privim scânteia dumnezească transplantată în om. Să căutăm aceea ce este mai bun, și aceea ce este mai nobil în Creațiune, și să glorificăm Geniul omenesc. Cu smerenie să ascultăm învățăturile strămoșești, și luând haina de sărbătoare, cu evlavie să ne închinăm la altarul culturii Neamului Românesc.

Drumul care împreună astăzi îl vom bate ne conduce în toate colțurile trăite de neam de-al nostru; figurile sunt prinse din viața poporului blând și bun; duioșia, patima, dorul și puterea este a fraților și a surorilor noastre; Ideea, este a lumii întregi.

Sus să avem inimele!

Pe bordul vasului care a sosit la țarmul brăzdat de durerile veacurilor pline de urgie a Bihariei, falnic fâlfăie mândrul nostru Tricolor.

În numele omenimei ni-au venit vlăstare puternice tăiate din stâncă a unui popor vânos și conștient de chemarea sa.

Bihorul astăzi își serbează a două zi de veselie.

Confiscarea cărților maghiare afâțătoare și „Societatea Scriitorilor Români“

Publicăm din „Patria“ un articol foarte judicios scris de președintele „Soc. Scriitorilor Români“ D. Corneliu Moldovanu. Oricine va vedea justificate prin acest articol părerile noastre epuse până acum!

„Societatea Scriitorilor Români“ aflându-se în turneu cultural prin Ardeal și luând în Cluj cunoștință de „Scrisoarea deschisă către trimișii S. S. R.“ publicată de *Ujság* din 19 Aprilie 1923, adresează presei lămurirea de mai jos:

„În această scrisoare presa maghiară se plânge că, s'au confiscat de către autoritățile române, *Biblia*, cărțile de rugăciuni și povești. Ori, în acelaș număr pe pagina 2 se publică un articol în care se vorbește de provizoratul Statului Român în Ardeal. Cât în ceea ce privește *Biblia* confiscată, am constatat, după o anchetă personală, că în această ediție tipărită la Debrețin și trimisă la noi în 25.000 exemplare sunt introduse în text, între alte cântece șoviniste, *Himnusz* și *Szózat*, care începe cu acești vers, foarte puțin biblic: „Fii santinelă neclintită a patriei tale o maghiară“ . . . etc., etc.

Astfel de provocări figurează și în cărțile de limba germană, venite în Ardeal, dela Budapesta, ca și în celelalte cărți de rugăciuni. Exemplare din ele au fost luate de noi.

După aceste constatări S. S. R. răspunde apelului maghiar, că dezaprobă pângărirea cărții, atunci când este transformată în instrument de a învrăjbi minoritatea ungară contra Statului român.

„S. S. R. înțelege și dorește o colaborare sinceră între cele două culturi, români și maghiară, dar cu scop constructiv, și nici de cum cu tendințe ascunse distructive.“

Președinte
Corneliu Moldovan.

Minist. de Externe publică prin oficiul său „Independance Roumaine“ că ordinul privitor la, sequestrarea cărților ungurești să referă la cărțile cu conținut irredentist ori comunist; Intrucât controlul cărților s'ar face în mod intensiv la frontiere, s'ar evita neînțelegeri produse și în executarea acestui ordin.

În luna Mai, ne vom înșira în rândul luptătorilor, și vom apare zilnic.

Până atunci, cedând Insistențelor tuturor celor ce ne-au ajutat la apariție, vom continua să apărem odată pe săptămână, Jola, după amiază la orele 6.

Descătușați din lanțurile trecutului, Gândirea tresaltă și vorbe dulci amăgitoare să 'nșirue a glorifica Renașterea Literaturii Românești.

În semnul Culturii ni-am adunat să ascultăm preoții vestali ai Graiului Românesc.

În acest semn este Învingerea.

În semnul Culturii ne-am adunat să strângem mâna frățască a barzilor naționali. Prin ei se face Renașterea.

Pe fiecare față, în fiecare colțșor al acestei săli, care poartă numele de Teatrul „Regina Maria“, astăzi văd bucuria recunoștinței de Mântuire. Graiul limpede Românesc nu a sunat atât de respicat în aceasta sălă nici odată, precum astăzi se va 'nălța!

Din Gloria vitează, s'a sădit un pom, al cărui trunchiu sănătos aduce din beșulg roadele mănoase!

Scriitorii Români adunați astăzi în reședința acestui mare și bogat județ, au venit ca să ne dea aceea ce au ei mai scump și aceea ce apără mai vitejește: Graiul, datinele strămoșești și Cultura — civilizația omenimei întregi! A sosit la un popas, într'un centru puternic de cultură străină, dar însă cu împrejurimi unde veți găsi mai multe, căsuțe brodate în aerul dragostos al veseliei Românești.

Ca cel mai smerit reprezentant al intelectualilor din județ și din orașul Oradea-Mare, eu, vin să aduc prinsoal tuturor, și să mulțumesc pentru cinstea care ne-ați făcut.

Noi avem un suflet bogat, și conștiința de români. Acestea le aducem în semn de mulțumire.

Mișcarea universităților

Manifestațiile studentești continuă borat drapelul fascist la „Fundațiune“ cât și la Iași. Au intervenit autoritățile făcând mai multe arestări. Arestații au derașii asupra întâmplărilor și au fost pușbertate, fiind reținuți numai câțiva studenți pentru lovirea autorităților. Unia din Iași rămâne închisă.

D-l Anghelescu la Consiliul de Mănuș declarat că, este liniștit la toate Universitate este ferm convins că alte turburări sunt.

În urma unor dispozițiuni speciale, verifica situația tuturor studenților uniaș s'au descoperit și la Universitatea din Cluj meroase cazuri de înscriere prin fraudă. formațiunile ce avem numărul acestor studenți ar fi de 97.

De altfel în ultimul timp s'au derașate cazuri de acest fel, cum ar fi, cele dela școala comercială din Galați este nevoie ca autoritățile școlare să ia severe măsuri, spre a se evita ca viața țării să fie stingherită prin prezența în studenților a unor elemente, cari — prin mijlocul de a se înscrie — dau dovadă de tăței lor dubioase.

Astăzi, când tinerimea universităților prin grave agitațiuni, este nevoie mai cât ori când, ca în mijlocul tinerilor studenți nu se poată strecura elemente de derașare cari nu au nici puțină nici, dragostea de neatins prestigiul Universității.

Ziarul „Conștiința Românească“ despre funcțiunile

Oradea-Mare

Corespondentul din Oradea al ziarului „Conștiința Românească“ cere funcționarilor muncii să fie mai puțin toleranți. Am fi de acord, dacă nu am cunoaște mizeria administrației. Ce vrei să faci? Numirile fără consultarea șefilor, înlocuirea funcțiilor se ordonă ilegal și pe nedreptul de pe altă, plățile sunt mizerabile? Cine se dă de a intra în serviciul Statului? Munca depusă, de altfel suferim cu toții. Așa te năcăjești — o duci înainte cum o scuzăm pe aceia carii nu vor să învețe românește. Aceia plece — dar cu cât rănd. Totuși — a discompune totul, fărâșitate a de a crea ceva pozitiv — nu creștie fie la loc! La Cluj aproape tot așa!

Privească ei în jurul nostru. Cunoască-ne cum suntem. Scoată din slăbiciunile cu care tem îngreunați, deschidă-ne calea cea dreaptă să cunoaștem adevărul.

Ospitalitatea noastră este cel mai mare de iubire, pe care ni-l putem da.

Îndrăgiți-ne Domnilor!

Plutească asupra noastră fantoma gâștină! Realitatea trezească în sufletele noi luptători cucernici a Biruinței.

Veniți!

Prindeți mâna tremurândă care vi-o dă cu dragostea care vi-o 'ndinde fii unui Neam!

Purtați Gloria meritată și mai departe noi vecinic recunoscători, avem o rugămintă.

Nu uitați, că plaiurile pe cari călăuzate cu sângele vărsat al cauzei dreptății Neam. Nu uitați, că pădurile răsună de ocaz, a cunoaște izvoarele Credinței.

Nu uitați, că din acest colțșor s'oacă cultura românească atunci, când vremuri înăbușit expresiunea durerilor.

Aduceți Lumină! Dați-ne Putere!

Răspândiți convingerea, că noi vrem să potolim setea din fântâna adâncă, senină a Graiului Românesc!

Fie munca depusă în mijlocul nostru, dovadă că, Unirea Culturală a tuturor Românilor s'a înfăptuit!

CRONICA ECONOMICĂ

Cursul devizelor la Oradea-Mare

16 Aprilie 1923.

Leu maghiară	3050
Leu	72
Leu austriacă	335
Leu Cehă	634
Leu francez	1435
Leu elvețian	3845
Leu	21150
Leu sterling	—

Bursa din Zürich

BERLIN	195
NEW-YORK	548 ¹ / ₂
LONDRA	2545
PARIS	3712 ¹ / ₂
MILANO	2710
PRAGA	1630
BUDAPESTA	10
VIENA	00077 ¹ / ₂

DIVERSE ȘTIRI ECONOMICE

Camera de comerț din Capitală a înaintat ministerului de finanțe raportul delegației și s'a încheiat la Londra și Manchester cu

creditorii englezi pentru datoriile întârziate ale negustorilor români.

S'a făgăduit că guvernul va prezenta proiectul de ratificare a convenției dela Londra în primele zile după redeschiderea parlamentului.

Federala „Crișul” (Piața Regina Maria Nr. 1) din Oradea-Mare a angajat un nou conducător român din Seliște pe Dl Nicolae Răucin. Magazinul este asorlat cu tot felul de articole de prima necesitate. Funcționarii și instituțiile primesc reducere. Sprijini-ți comerțul românesc!

Măcelarii din Oradea-Mare au cerut ridicarea prețurilor de carne maximate. Primarul orașului nu a admis cererea, nefiind nici într'un oraș prețul mai mare, decât la noi.

Congresul cafegillor și hotelierilor din Ardeal și Banat va avea loc la 7—10 Maiu în Brașov. Este la ordinea zilei unirea cu Asociațiunile industriale din Vechiul Regat.

Administrația financiară avizează institutele financiare, societățile industriale și comerciale pe acții că, în termen de 8 zile să înainteze tablouri asupra retribuțiilor care le-au avut funcționarii și salariații lor pe luna Martie a. cor.

Totodată se vor înainta în termen de 8 zile tablouri asupra funcționarilor, muncitorilor membrilor din Cons. de Adm. și a membrilor din Com. de supraveghere și cari au fost în serviciul lor pe anul 1922.

Prospect de emisiune

Situația județului Bihor, ca paznic la gramă impune o muncă devotată și desinteresată consolidarea adevărată a vieții național-sociale a noi.

Convins de sprijinul Societății românești din județul Bihor și orașul Oradea-Mare, cred că mă interpretul tuturor, când îmi exprim dorința, **crea un ziar cotidian românesc independent interesele partidelor politice.** Ziarul va apărea în 4 pagini, iar în Dumineci și sărbători adaos pentru popor în 6 pagini, format 12, colaborarea cărturarilor din județul Bihor, și orașul Oradea-Mare, sub conducerea unui comitet de redacție. **Prețul de abonament anual 450, la 3 luni 120, lunar Lei 45, un număr de lei.**

Acest ziar trebuie să fie aceea, ce dorește cultura și civilizație, precum și cărturarul să se sate pentru ași cunoaște Țara, prietenii și cazurile, cari trebuie să le învingă.

Vrem să fim oglinda Bihorului, povătuitorul și judecătorul drept.

Vrem să desfăcem itele, ca să ne cunoaștem toți același neam de oameni, fără patima, fără și cu îngăduire.

Vrem să selecționăm aceea ce este bun, ca scoatem foloase reale.

Vrem pace în sufletul tuturor și spor la muncă.

Vrem ca prin acest mijloc să servim mai bine ca informatorul evenimentelor din județul Bihor și Oradea-Mare, fără deosebire pentru noi toți.

Vrem să contribuim cu un măruniș, la crea opera de întărire a Neamului și a Țării, precum cărturarii din județul Bihor de pe vremuri gândul curat, și cu spirit de devotament au contribuit.

In acest scop se va aduna dela particulari și corporațiuni de bunăvoie un împrumut de Lei 100.000.

Pentru achitarea acestui împrumut emit 100 obligațiuni à 1000 (una mie) Lei în plus Lei spese de fondare la „obligațiune”, cu înțeles de 10% anual. Obligațiunile vor beneficia de interese cu începutul de una lună după ce arul a apărut în mod regulat. Mă oblig a lua din aceste obligațiuni prin tragere la sorți anual 23 obligațiuni a 1000 Lei.

Totodată lau obligamentul că până ce obligațiunea va fi sortată, să plătesc, contra cuponului anual, la finea fiecărui an respectiv 10% până 100 (una sută) Lei.

Tragerea la sorți se face în ziua de 15 Decembrie fiecărui an. Obligațiunea sorțată, dela aceasta

zi nu beneficiază de interese. Contravaloarea obligațiunii originale și a tuturor cupoanelor până la acel termen neachitate.

Tragerea la sorți se face cu intermediul unui notar public din Oradea-Mare, iar rezultatul va fi comunicat pe cale publică.

Prin muncă la biruință!

Dați-le posibilitatea acelor, cari au dor de muncă cinstit, să birue pentru voi toți!

Termenul de subscriere se fixează până la inclusive ziua din 1 Iunie a. cor.

Listele de subscriere sunt depuse la:

1. Banca Generală a Țării Românești filiala Oradea-Mare.
2. „Bihoreana” Institut de Credit și Economii S. A. Oradea-Mare.
3. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Marghita.
4. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Aleșd.
5. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Tinca.
6. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Salonta-Mare.
7. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Vașcău.
8. Banca Centrală de Industrie și Comerț S. A. filială Oradea-Mare.
9. Banca „Frontieră” S. A. Oradea-Mare.
10. Banca Românească filiala Oradea-Mare.
11. Banca Marmorosch Blanc & Comp. S. A. sucursala Oradea-Mare.
12. „Doina S. A.” Beiuș.
13. „Beiușul”, Beiuș.
14. Redacția „Cele Trei Crișuri” Oradea-Mare.
15. „Tipografia Românească” str. Deac Nr. 2 Oradea-Mare.
16. Librăria Românească” Parcul Traian 6, Oradea-Mare.
17. Tipografia „Biharia”.
18. Prefectura județului Bihor.
19. Subprefectura județului Bihor.
20. Episcopia gr.-ortodoxă, Oradea-Mare.
21. Episcopia gr.-catolică, Oradea-Mare.
22. Toți d-nii Primpretori și d-nii Protopopi din județul Bihor.
23. Primăria orașului Oradea-Mare.

Ștefan Mărcuș

Fost Prefect de Poliție.
Director la „Tipogr. și Libr. Românească S. A.” Oradea-Mare.

Toți depozitarii de zlare cari doresc sa desfacă și ziarul nostru, să se adreseze direct Administrației ziarului la Oradea-Mare, Str. r. Deak No. 2.

Prospect de emisiune

„Tipografia și Librăria Românească S. A.” în Oradea-Mare a hotărât în adunarea generală ținută la 26 Februarie 1923, ridicarea capitalului social dela Lei 500.000 la Lei 1,150.000 și anume prin emitarea a 5000 bucăți acții cu prețul nominal de 200 Lei bucata.

Fie cine, care participă la urcarea capitalului prin subscripția acțiunilor, nu numai că-și plasează capitalul său în avere reală, dar contribuște și la o operă culturală națională care prin străduința intelectualilor din regiunea de frontieră a Țării, are să devie o piatră fundamentală a zonei culturale.

Societatea dispune de o avere, a cărei valoare întreit trece peste sumele cari până acuma s'au investit în ea. Avem o tipografie care lucrează cu 6 Hp. la 5 mașini, avem compactorie, avem o librărie cu aproape toate cărțile de seamă și cu un bogat deposit de papetărie. Avem stocuri de cărți prețioase-didactice editura proprie, precum am organizat un institut litografic cu forță motorică,

Bilanțul nostru, prezentat pe anul de gestiune 1922, arată situațiunea favorabilă în care ne aflam. Dorim însă, ca în mod hotărâtor și definitiv dezvoltarea institutului nostru.

Consiliul de administrație a fost însărcinat cu ducerea la îndeplinire hotărâre adunării generale, și publică **prospectul de emisiune** asupra celor 500 Obuc. acții, sub următoarele condiții:

1. Acționarii vechi au dreptul a semna acțiuni noi în proporție 1 : 2.

2. Referitor la acționarii noi Cons. de Adm. își rezervă dreptul a accepta subscripțiile sau a le refuza.

3. Acțiile să emit:

a) pentru acționarii vechi cu cursul de 200 Lei în plus 25 Lei spese de fondare, la o acție, iară;

b) pentru acționarii noi cu cursul de Lei 225 în plus lei 25 spese de fondare la o acție.

4. Acționarii vechi au să se declare până la 1 Iunie cor. la Direcțiunea Societății Oradea-Mare (Strada Francisc Deac No. 2). Această declarație va avea valabilitatea semnării și ea obligă pe declarant la toată plățile conform proiectului de emisiune. În caz de nedeclarare dreptul de preferință se va considera ca pierdut.

5. Condițiile de plată sunt:

a) la data subscrierei 50% a sumei semnată în plus 25 Lei spese de fondare după fiecare acție;

b) la 1 Iunie a cor. 25% a sumei semnată;

c) la 1 Sept. a cor. 25% a sumei semnată.

6. Incât semnatorii nu vor vărsa sumele conform condițiilor stabilite, se vor aplica dispozițiunile codului comercial și ale statutelor.

7. Acțiunile nou emise beneficiază de pe anul de gestiune 1923 o dividendă, care corespunde la 50% a profitului net ce se za hotărâri de împărțit între acționari.

8. Termenul de subscriere se fixează până la inclusive ziua din 1 Iunie a. cor.

9. Liste de subscriere sunt depuse la:

- a) Banca Generală a Țării Românești în București;
- b) „Bihoreana” filiala în Oradea-Mare;
- c) „Bihoreana” Institut de Credit și Economii R. A. Oradea-Mare;
- d) „Bihoreana” filiala Marghita;
- e) „Bihoreana” filiala Vașcău;
- f) „Bihoreana” filiala Tinca;
- g) „Bihoreana” filiala Salonta-Mare;
- h) Banca Centrală de Ind. și Com. S. A. Cluj;
- i) „Bihoreana” filiala Oradea-Mare;
- j) Banca Românească filiala Oradea-Mare;
- k) Banca „Frontiera” S. A. Oradea-Mare;
- l) Librăria Românească Oradea-Mare, (Str. Parcul Traian 6);
- m) „Doina” S. A. Beiuș;
- n) Banca Marmorosch, Blank & Comp. S. A. sucursala Oradea-Mare;
- o) Biroul Central al Societății Noastre (Str. F. Deac No. 2.)

Oradea-Mare, la 1 Martie 1923.

Consiliul de Administrație.

INFORMAȚIUNI

P. S. Episcopul Dr. Valeriu Trălan Frențu a dăruit suma de 50.000 lei pentru înzestrarea atelierelor de lângă Orfelinatul gr. cat. român din Blaj, unde precum se știe, se va deschide în toamna aceasta un mare atelier, ca orfanii de război să poată studia diferitele meserii. — Un paș spre meseria românească.

Locul climateratic, Stâna de Vale pe anul acesta l-au luat în arendă internatele române din Beiuș. Aceste se vor îngriji, ca oaspeții să fie cât se poate de bine serviți cu mâncări, beuturi și camere bine înzestrate.

Ministrul de Interne fiind sesizat de cel de războiu, că o mare parte din comunele rurale din Transilvania și Banat, cu toate intervențiile ce au făcut pentru întocmirea actelor de pensiuine ale invalizilor, văduvelor și orfanilor de războiu, n'au dat nici până azi curs acestor cereri, a făcut cunoscut tururilor subprefecților din Ardeal, ca aceasta stare de lucruri să înceteze, rugându-i să ia măsuri ca toate comunele să întocmească actele de pensiuine, înaintându-le celor în drept în termen de zece zile.

Ministerul a hotărât să ia măsuri disciplinare contra acelor ce nu-și fac datoria.

D-l prof. G. Oprescu dela Universitatea din Cluj, urmând unei invitațiuni a Universității din Lyon, a plecat acolo, și va face o serie de lecții asupra artei populare românești.

In 27 cor. are loc la Curtea de Casație dezbateră procesului Dlui Dr. Demetriu Mangra fost primuriscusult al orașului Oradea-Mare. D-l Mangra a plecat cu reprezentantul său D-l Dr. Aurel Lazar la București.

Oficiul de închiriere în baza legii pentru înființarea oficiilor de închiriere, publică de libere locuințele următoare:

La 27 Aprilie 1923, ora 3 p. m. 1. Strada Cheiul Velența No. 83, 1 cameră și bucatărie. 2. Strada Crucii No. 7, 2 camere și bucatărie. 3. Strada Sft. Ana No. 2, 2 camere și bucatărie. 4. Strada Tăbăcarilor No. 7, un local de prăvălie.

La 2 Mai 1923 ora 3 p. m. 1. Str. Dorobanților No. 22, 2 camere și accesorii. 2. Str. Petófi No. 7, localul Delfin.

Toți acei cari doresc a închiria locuințele de mai sus sunt rugați ași înainta cererile la acest oficiu, împreună cu actele și certificatele prin care să dovedească că nu au locuință sau sunt evacuați. Oradea-Mare, la 21 Aprilie 1923.

Fildan, șef. of. de închiriere.

Dr Popoviciu Dimitrie profesor dintr-o curești a fost numit de directorul abatorului Oradea-Mare. El va înființa în scopul călăuzirii lului de carne un laborator special.

Oficiul de locuințe din București a s-a **disolvat.** S'a menținut acestea oficii la Brașov, Băile Erculane, Lugos, Miercurea-cului, Zernești, Hațeg, Orăștie, Deva, Hunedo Sighetul-Marmației, Târgul-Mureșului, Baia-S Baia-Mare, Careii-Mari, Săliște, Sibiu, Săsăesc, Dej, Sighișoara, Mediaș, Sângeorgiu, Ca heiu și în alte localități. Nu înțelegem !?

La Tribunalul din Oradea-Mare s-a comercială judecătorul Predovicu a introdus loșirea exclusivă a limbei românești. Să cută la ordin superior.

Statula Libertății și statula lui Kossuth din Arad vor fi demontate prin lucrători spoliști aduși din Ungaria, și se vor transporta nându-se la dispoziția Statului ungar.

Crima din Tileagd. Urmele asasinării preotului rom. cat Besser se clarifică. Ag. Borodi—Fodor și ceilalți au descoperit factori. Un indiciu nou servește faptul, că cel s'a aflat dimineața otrăvit în curte. De când s'a putut apropia decât servitoarea, iar s'a toarea până în dimineața faptului a rămas camera ei închisă.

Guvernul regal maghiar acordă o reducere de 50 la sută din prețul biletului de călătorie către căile ferate tuturor persoanelor cari vor vizita țara de moște din Budapesta, pentru călătoria la dapesta și înapoi între 17—30 Mai curent. La ținea regală a Ungariei la București liberează certificatele necesare pentru obținerea acestei reduceri.

Văradl Adalbert artist-pictor din Oradea-Mare a plecat pentru studii la Paris.

Nu de mult a apărut „Predicile Episcopului Dr. Demetriu Radu“ volum I. în Oradea-Mare, o carte din cele mai prețioase pentru public și credincioși. Se află de vânzare la toate librăriile. Prețul e 50 lei.

Pescuirea unui cadavru

Crișul a dat la țarmure, în Oradea-Mare cadavru unei țaran din împrejurime. Sânge curgea șiroaie din capătână. Medicul poliției a constatat că este jertfa unei crime. Identitatea s'a putut stabili în persoana țaranului din Rofe Pavel Urdea. Prefectura Poliției cere înțelegere pentru ușurarea urmăririi făptuitorilor.

Spre lămurire!*

În ultimul timp s'a atras de repetițe ori atențiunea publică la împrejurarea că capitalul acționar al fabricii de bere din Seleuș (Várad-Szöllös) se va mări și că această fabrică fiind foarte ruinată va fi reconstruită. Totodată fabrica, care până în prezent a fost cunoscută sub numele fabricii de bere Oradea-Mare, pe viitor să poarte numele de „Dreher-Haggenmacher fabrică de bere s. a.“ Aceasta împrejurare, cu scopul de a procura o vază mai mare ca până acum, îndeamnă fabrica de bere Oradea-Mare a recomanda produsul ei sub denumirea de bere Dreher, sau Dreher-Haggenmacher, ceea ce are ca urmare că publicul confundă berea produsă în Seleuș (Várad-Szöllös) cu berea așa zisă Steinbrucher. Că unei asemenea confundări se face o înlesnire intenționată reiese clar din mai multe anunțuri unde numele Oradea-Mare este pur și simplu trecut sub tăcere și trâmbițat în lume că de acum încolo berea Dreher și Haggenmacher se capătă din nou. Astfel să fie deșteptată impresiunea că este vorba de berea Steinbruch.

Deși deja acest procedeu, ca o inducere în eroare a publicului, ar fi de condamnat cu strictețe, totuși mai este întrecută prin îndrăzneala cu care fabrica de bere Oradea-Mare aduce în circulație berea de astăzi sub denumirea de bere Dreher. Deja tendința de a produce în Oradea-Mare, chiar cu fabrica reconstruită, bere Dreher, trebuie arătată ca greșită, fiind dovedit de sute de ori, că fiecare tip de bere este legat de o anumită localitate de producere. Dar că fabrica de bere Oradea-Mare, pe un timp când are de luptat

cu dărăpănata și învechita ei instalațiune și trebuie să aștepte un an întreg până la luarea în folosință a fabricii reconstruite, îndrăznește să denumească berea ei ca bere Dreher, trebuie să caracterizat energic ca o disprețuire a publicului sau a berei Dreher.

Prin faptul că noi fabricile de bere sunt semnate conform datoriei atragem atențiunea publicului la jocul ce se poartă cu el, ne permitem să arăta, că fabricile noastre de bere, parte puțin înainte, parte în timpul războiului au fost construite noi și înzestrate cu cele mai perfecționate instalațiuni tehnice. Din aceasta cauză sunt în stare a produce beri de cea mai bună calitate și cu cel mai fin gust și putem renunța de a seluci cu denumiri exotice sau a ne împodobi cu pene străine. Vom aduce în circulație, cu înțelegere și dințarea pe renumele nostru bun și propriu o bândit, berile noastre sub marca proprie, nu sperăm că onor. public ne va onora și pe viitor cu încrederea sa.

Fabricile de bere din Ardeal și Banat.

Desmințire.* Se aduce la cunoștința publicului că contrar celor afișate de D. Dinu și Ilieș nu este adevărat că s'a deschis vre-o agenție de teatru în localul magazinului „Renaissance“ din Str. Reg. Ferdinand No. 2. Procurist al Soc. An. „Renaissance“ **Dr. I. Dudesu.** Avocat.

*Pentru cele publicate la acest loc redacțiunea nu are nici o răspundere.

**Se anunță On. Public
din Oradea-Mare și
Județul Bihor, că la**

SUCURSALA

V. MISSIR FII & Co.

STR. RIMANOCZI, 2

este

Prima Desfacere de Sezon

cu

**Mari Reduceri de Prețuri
la toate articolele.**

Vizitați, și vă veți convinge!

Comitetul „Astra“ Despărțământul Bihor

Comitetul Despărțământului „Astra“ din Bihor a ținut o ședință la 26 Aprilie 1923 sub conducerea d-lui Dr. Lazar Aurel în care s'a luat hotărâre cu privire la programul cultural de muncă socială pe județ. În acest scop județul se împarte în 10 secții, rămânând ca în fiecare să fie un reprezentant să organizeze conferințele școlare culturale.

Se organizează Plasa Centrală cu dnii: Dr. Popa, Iosif Tărău și Alex. Munteanu.

La Aleșd cu d-nii: Iosif Iacob și Revizor Tripon.

La Sălărd cu d-nii: Dr. Aurel Lazar și Marie Moga.

La Valea lui Mihai și Săcueni d. Dr. Iacob

La Cefa Dr. Ștefan Munteanu.

La Oradea-Mare Nicolae Fîru.

Să exprime dorința ca să se realizeze o lucrare mai strânsă cu meseriași din clasa mijlocie ori în Oradea-Mare.

Toți membrii comitetului să angajează a conferințe atât în orașul Oradea-Mare cât și în județ. Începutul se face chiar pe ziua de George în județ.

Să exprime dorința ca „Astra“ să conlucreze cu „Reuniunea Femeilor“, cât și cu societatea corală „Hilaria“.

Să delege un comitet executiv de 14 membri dreptul de executivă pentru comitetul întreg „Astra“ de 70 membri.

Despărțământul primar din Oradea-Mare

Sub stăpânirea ungurească pentru copii români în acest oraș existau 3 școli primare cu câte un învățător, toate trei susținute de cele două biserici ortodoxe, fără o lescaie ajutor de stat. Aceste 3 școli să tot fi fost cercetate de 100—120 elevi români, restul de 5—600 frecventau școlile ungurești ținute parte de stat, parte de oraș, școli din cari în cea românească era exclusă cu totul. Ba, în afară de maghiarizare, acești elevi nu aveau voie să vorbească românește nici în timpul liber și în instrucție.

Cu preluarea imperiului român, prima datorie a autorităților școlare a fost, ca să înființeze cât mai multe clase românești, scoțând prin aceasta din ghimbele maghiarizării. N'a fost posibilă această acțiune, ceea ce dovedește și faptul, că în cursul inspecțiilor din anul 1922/23 s'au găsit elevi români în clasele școlilor ungurești profesionale. — Și a trebuit aplicată o forță oarecare, ca acești copii să fie smulși din ghimbele ocupației străine neamului românesc.

Astăzi, în al 5-lea an dela unire, în Oradea-Mare funcționează 32 clase românești cu aproape 1000 elevi. — Această cifră e destul de vorbitoare, că vom adăuga numai atât, că elementul românesc al acestor școli este recrutat în majoritate din varșitoarele din suburbiile Oradei-Marț, unde locuiesc țărani români.

Una dintre cele mai importante probleme culturale-economice în aceste ținuturi și în special în Oradea-Mare este educația ucenicilor meseriași, și a tinerilor meseriași.

S'a spus în nenumărate rânduri, că azi în Oradea-Mare industria mică și mare este în mâna străinilor, pentru că românii sub stăpânirea ungurească nu puteau ajunge la această carieră rentabilă. Nu puteau ajunge, pentru că meseriași străini se învecinaseră de ucenicii români, pe cari îi știau un lucru greu de instruit, nesupus etc. Ii știau astfel, pentru că astfel erau prezentați. — Astfel se poate explica faptul, că în Oradea oraș cu provincă curată românească azi sunt 5, zis cinci meseriași români. Și că românul e element foarte bun o dovedește faptul, că azi meseriași din Oradea-Mare preferă elevi români și până când în anul 1919 școala de ucenici din Oradea era frecventată de la 50—60 români, ea are azi aproape la 1000 ucenici români.

Dacă guvernul va ști aprecia importanța economică-națională a acestor școli și le va sprijini financiar, în scurt timp succesața de meseriași români o avem asigurată.

Or, să nu uităm, că românul din fire nu e element destructiv și dacă pe lângă aceasta îi asigurăm o educație corectă, sindicatul și alte organizații politice deghizate prin profesionalism nu vor putea introduce ideile subversive în industriașul român.

TEATRALE

Trupa „Bulandra“. În zilele de 30 Aprilie 1 și 2 Mai va sosi în orașul nostru trupa de teatru, de sub conducerea dlui Toni Bulandra și va da trei reprezentații la teatrul „Regina Maria“. Nu credem că e cineva dintre noi care să nu fi auzit de marele răsărit al scenei noastre, Toni Bulandra.

Societar al teatrului Național din București, a dominat scena, ani de zile! Apoi, retrăgându-se, a format o trupă proprie, reușind să strângă în jurul său elemente de valoare Marioarei Voiculescu, Marioarei Ventura, Luciei Sturza Bulandra etc. Stagionile teatrului Regina Maria din București unde juca Toni Bulandra cu trupa sa, rivalizau pe cele ale teatrului Național. Atât alegerea pieselor cari se jucau, montarea, cât și interpretarea, erau și sunt încă și azi, la nivelul celor mai mari teatre din occident. Numai grație acestui fapt o trupă particulară de teatru a reușit ca să se mențină și, în scurt timp, să realizeze și beneficii chiar; lucru care părea imposibil la noi.

Ce exemplu frumos e activitatea acestui artist mare! E argumentul cel mai puternic care se poate aduce tuturor scepticilor dela noi, cari nu cred în posibilitatea formării unei trupe particulare de teatru, aci, în Oradea-Mare.

Piesele cu care se prezintă această trupă în fața publicului din Ardeal, sunt dintre cele mai bine alese: Se va juca: la 30 Aprilie *Puiul Vulturului* (l'Aiglon) de Ed. Rostand, *Marchizul de Priola* de H. Lavedan în seara zilei de 1 Mai și *Diavolul* (Az Ördög) de Molnár Ferencz, în seara zilei de 2 Mai. Bilete la Cassa Teatrului.

Sindicatul actorilor maghiari din Ardeal și Banat își va ține adunarea generală anuală în ziua de 8 și 9 Maiu cor. la Cluj. Vor ajunge la desbatere contractele colective, ce vor intra în vigoare de la 1 Sept. 1923. Trupa din Oradea-Mare va fi reprezentată la această adunare generală prin delegații Grof Ladislau, Békési Iosif și Kornai Alexandru.

Jubileul actorului Madas Ștefan de 25 de ani care a fost serbat în 18 cor. la Teatrul „Regina Maria“ a fost o impozantă manifestație de iubire a publicului din Oradea-Mare față de născutul acestui oraș. Adânc emoționat a stat artistul în fața iubirei demonstrate. S'a dat cadouri multe și prețioase, în valoare de 25 000 Lei scena s'a umplut de flori, iar sala arhiplină a aplaudat îndelung jubilandul, care a fost felicitat de reprezentanții comisiei teatrale, Publicul orașului, ziarisții, Sindicatul artiștilor din Ardeal și Banat, directorul teatrului maghiar, Colegii. Așa-și cinstesc ungurii artiștii lor în România liberă.

Burlan marele tenor va da un nou concert în 5 Mai în sala Cercului Catolic. Bilete la „Musica“.

Delegații esmiși din comisia teatrală a orașului Oradea-Mare Dr. Gh. Popa, Dr. Popper, Ștefan Mărcuș, Gh. Tulbure au redactat memoriul ce se va înainta Ministerului Cultelor și Artelor pentru concesionarea teatrului pe anul viitor.

Celim un gest frumos al Timișenilor pentru reînvierea teatrului ars. Așa este cu cale, unde Statul nu-și cunoaște rostul său cultural, privații trebuie să-i sară întru ajutor, că în definitiv tot din unități să compune și Statul, iară civilizația întotdeauna a creat State puternice, pe când lipsa de cultură și-a dovedit produsul negativ, — chiar când Statele le acțiuni contrare nu se gândesc!

O acțiune pentru mântuirea culturai teatrale naționale în Oradea-Mare prin intelectuali, se impune!

ȘTIRI DIN STRĂINĂTATE

Mackensen la Moscova. Mackensen se află actualmente la Moscova, unde negociază cu guvernul sovietic încheierea unei convențiuni militare între Germania și Rusia.

Incident la frontiera Cehoslovaciei. În urma incidentului dela frontiera Cehoslovacă Him provocat de Maghiari, prin care au încercat o violare atacând garda vamală Cehoslovacă și omorând pe comandant, Cehoslovacia nu admite intrarea în Țară a supușilor maghiari, a expulsat din Cehoslovacia o seamă de supuși maghiari, și a revocat delegatul său din comisia pentru delimitarea frontierei.

Bulgaria concentrează trupe la granița Greciei. Reprezentul bulgar a dat asigurări că Bulgaria nu urmărește să tulbure pacea.

ULTIMA ORA

Cicerin care n'a fost invitat la Lausanne are intenția să plece pentru a asista la tratativele privitoare la chestia orientală.

În Germania la Rattenberg comuniștii au atacat postul polițienesc. S'a alarmat poliția și s'ancins o luptă puternică. Restabilită fiind ordinea s'au constatat un mort și mai mulți răniți. (Rador)

Lausanne. — Delegații turci forțează fixarea hotarelor la Maritza. Nu se poate clarifica nici chestiunea Siriei și a Mosulu-lui. Este de temut că, și a doua conferința se va dizolva fără înțelegerea dorită.

Geneva. — Intre Ministrul Plenipotențiar al României Titulescu și Gajzágó consilier la legația maghiară a fost un schimb de idei privitor la apropierea între România și Ungaria.

București. — Ziarele protestează în ton energic contra lipsei de hârtie și pretind importul hârtiei.

Partidul poporului de sub prezidenția d-lui general Averescu în Dumineca trecută a ținut o întrunire importantă la București. La întrunire au luat parte și fruntașii partidului din Bihor.

Partidul național, a avut Dumineca trecută o mare întrunire la Timișoara, București. Se organizează noi întruniri.

Baronul Aloici a fost numit Șeful Legațiunii italiene la București.

București 26 Aprilie. — Comisia bugetară a ținut o ședință plenară în care a împărțit pe o bază unitară suma destinată funcționarilor de 500 milioane Lei. S'a stabilit cota în 21 (Rador).

București. — Prefectul Poliției Nicolescu în urma surmenării cu ocazia agitațiilor studențești a avut astăzi o criză de nervi în automobilul care-l aducea la Prefectură (Rador).

! RECLAMA TAMPULUI !

NEGRII
LA ORADEA-MARE

ÎN MAGAZINUL FILIALEI

Federalei „CRIȘUL“

din Piața Regina Maria No. 1

se vopsesc și lustruesc ghetete de orice culoare GRATIS de către negrii veniți în mod special pentru 2 zile Vineri 27 Aprilie și Sâmbătă 28 crt.

Crema colorată
„FÄRBOL“

este neîntrecută în calitate și desfide orice concurență.

Invităm tot publicul să nu scape ocazia acestui eveniment.

Rețineți adresa și marca cremei care se va găsi în permanență în

Magazinul Federalei noastre din Piața Regina Maria No. 1.

TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ

SOCIETATE PE ACȚIUNI ▲ ORADEA-MARE

TIPOGRAFIA ȘI LITOGRAFIA:
STRADA F. DEAC No. 2
TELEFON No. 10-02

LIBRĂRIA ȘI PAPETĂRIA:
PARCUL TRAIAN No. 6
TELEFON No. 10-16

Legătorie de cărți. ♦ Casă de editură. ♦ Execută
tot felul de imprimare notariale: Buget fond alodial
(Háztartási alap költségvetése), Buget suplimentar
pentru fonduri mai mici (Kisebb alapok költségve-
tése), Cont de gestiune al fondului alodial (Háztar-
tási alapszámadási főkönyv), Cont de gestiune pentru
fonduri mai mici (Kisebb alapok számadási fő-
könyve), Jurnalul de casă, Inventar, Chitanță, Contra-
chitanță, precum și imprimările necesare pentru
prețuri și socoțile comunale. ♦ Toate acestea se
pot comanda la dorința tuturor de urgență pe
lângă ramburs. ♦ Adresați-vă cu toată încrede-
rea la „TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ”
♦ Oradea-Mare, care vă servește ieftin. ♦